

Ανώγεια 23.04.2018
Αριθ. Πρωτ. 278

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CLLD / LEADER

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΑ 2014-2020)

ΜΕΤΡΟ 19: «ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(CLLD) – LEADER» ΠΑΑ 2014 -2020

1^η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ (ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής
ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD/LEADER)»

ΔΡΑΣΕΙΣ : 19.2.4 «ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ & ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ»
19.2.5 «ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ
ΤΟΜΕΑ»

Το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο
Αγροτικής Ανάπτυξης και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η Επιτροπή Διαχείρισης του Τοπικού Προγράμματος CLLD / LEADER (Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
2. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει.
3. Τη με αρ. πρωτ. 24944/20.09.2016 (ΦΕΚ 3066/Β'/26.09.2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».
4. Τη με αρ. πρωτ. 2545/17.10.2016 (ΦΕΚ 3447/Β'/2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, με την οποία εκχωρούνται αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020 Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης Πράξεων ΠΑΑ.
5. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, όπως ισχύει κάθε φορά.
6. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον με αρ. 1084/14-06-2017 Κανονισμό της ΕΕ.
8. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («De Minimis»).
9. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως κάθε φορά.
10. Την αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.
11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

12. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015(ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015)Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
13. Τις από 04.04.2016 αποφάσεις - συμπεράσματα της 1^{ης} Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του ΠΑΑ της Ελλάδας 2014-2020, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύουν.
14. Τη με αρ. πρωτ. 3417/22.12.2016 (ΦΕΚ 4222/Β'/28.12.2016) τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 1065/19.04.2016 (ΦΕΚ 1273/Β'/04.05.2016) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020» (ΣΔΕ),
15. Τη με αρ. πρωτ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΑΑ 2014-2020»
16. Την υπ' αριθ. 3206/21-12-2016 (ΦΕΚ 4111/Β) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την «Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
17. Την υπ' αριθ. 2635/20-9-2017/ΦΕΚ 3313/17 Κοινή Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομίας & Ανάπτυξης «Περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας περιόδου 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.
18. Το έγγραφο με αριθμό 117353/ΕΥΚΕ/6607/26-10-2017 της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων με θέμα «Υπουργικές Αποφάσεις Υπομέτρου 19.2 Τοπική ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2017-2020»
19. Τη με αρ. πρωτ.13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017)Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πλαίσιο υλοποίησης Υπομέτρου 19.2, του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα και λοιπές διατάξεις εφαρμογής των Τοπικών Προγραμμάτων».
20. Το με αρ. πρωτ. 140022/ΕΥΚΕ 6930/19-12-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ, με το οποίο δόθηκε η έγκριση του σχεδίου της πρόσκλησης
21. Την με υπ. αριθμ. 2/16-3-2018 απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης του Προγράμματος CLLD / LEADER , η οποία εγκρίνει την παρούσα πρόσκληση της Ο.Τ.Δ. ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ, προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης
22. Το με αρ. πρωτ. 1063/10-4-2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της Ομάδας Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ)προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

23. Το με αριθμό πρωτ. 4171/21-5-2018 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ) του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης με το οποίο δόθηκε η δυνατότητα στις Ο.Τ.Δ. για παράταση των προθεσμιών υποβολής της Αίτησης Στήριξης από τους δικαιούχους
24. Την με υπ' αριθμό 4/20-6-2018 απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης του Προγράμματος CLLD / LEADER, η οποία εγκρίνει τη χορήγηση παράτασης στο πλαίσιο της 1^{ης} Πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων του τοπικού προγράμματος CLLD / LEADER

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων :

- ΟΤΑ Α & Β βαθμού και φορείς τους
- Φορείς Δημοσίου Τομέα
- Φορείς εκτός δημοσίου τομέα με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων όπως Σύλλογοι, Σωματεία, ΑΜΚΕ, Λοιπές ΜΚΟ, ΝΠΙΔ κ.λπ.)

Επιπλέον για τους δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. δύναται να είναι υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τα υπό ίδρυση Νομικά Πρόσωπα απαιτείται σχέδιο καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης και σε κάθε περίπτωση απόκτηση ΑΦΜ πριν την ένταξη της πράξης.
2. δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του εν λόγω νομικού προσώπου, **σε επίπεδο φορέων.**

Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

1. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες.
2. φυσικά πρόσωπα

Για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του **Μέτρου 19, Υπομέτρου 19.2** του ΠΑΑ 2014-2020 (για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα) και για τις πιο κάτω Δράσεις, Υποδράσεις :

Κωδικός ΟΠΣΑΑ Πρόσκλησης	Κωδικός Δράσης / Υποδράσης	Τίτλος Δράσης/ Υποδράσης	Ενδεικτική Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης	Θ.Κ.*
	19.2.4	Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές	1.472.200,00	
19.2.4.1_1 / M2931818	19.2.4.1	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (πχ. Ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού, κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα κτίρια	822.200,00	Θ.3
19.2.4.2_1 / M2931818	19.2.4.2	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (πχ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)	280.000,00	Θ.3
19.2.4.3_1 / M2931818	19.2.4.3	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.)	120.000,00	Θ.3
19.2.4.4_1 / M2931818	19.2.4.4	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων	100.000,00	Θ.3

Κωδικός ΟΠΣΑΑ Πρόσκλησης	Κωδικός Δράσης / Υποδράσης	Τίτλος Δράσης/ Υποδράσης	Ενδεικτική Κατανομή Δημόσιας Δαπάνης	Θ.Κ.*
19.2.4.5_1 / M2931818	19.2.4.5	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβ/κής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια, κ.λπ.)	150.000,00	Θ.3
	19.2.5	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών του πρωτογενή τομέα	100.000,00	
19.2.5.1_1 / M2931818	19.2.5.1	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	100.000,00	Θ.4

***Θεματικές κατευθύνσεις :**

Θ.3 Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού

Θ.4 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγρο-διατροφικού τομέα

Ως Φορείς Δημοσίου Τομέα νοούνται: Δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, ανεξάρτητα της νομικής τους μορφής, συγκροτούν την έννοια του δημόσιου τομέα και περιλαμβάνονται στο «Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης» έτσι όπως καταρτίζεται από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης σε ετήσια βάση.

Οι επιλέξιμοι δυνητικοί δικαιούχοι περιγράφονται αναλυτικά στις αντίστοιχες δράσεις που ακολουθούν.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις δημοσίου χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής. Οι εν λόγω παρεμβάσεις παρέχονται δωρεάν στο ευρύ κοινό, ή η όποια χρηματική συνεισφορά από το κοινό καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους της δραστηριότητας, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό της χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Αναλυτικότερα, οι δράσεις και υποδράσεις που δύναται να υλοποιηθούν, μέσω των τοπικών στρατηγικών, όσον αφορά σε δημοσίου χαρακτήρα παρεμβάσεις είναι οι ακόλουθες:

ΔΡΑΣΗ 19.2.4: ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Η δράση 19.2.4 περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

Δράση 19.2.4.1

Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

Η υποδράση αφορά σε υποδομές μικρής κλίμακας εντός οικισμών. Οι πράξεις που μπορούν να υλοποιηθούν βάσει της υποδράσης αφορούν σε έργα κατασκευής / βελτίωσης δικτύων ύδρευσης και

αποχέτευσης, διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων, οδοποιίας, καθώς και έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων κτηρίων. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν και λοιπές σχετικές πράξεις, οι οποίες υλοποιούνται εντός οικισμών και αφορούν σε βασικές υποδομές για την βελτίωση της διαβίωσης του τοπικού πληθυσμού (ενδεικτικά: διευθετήσεις χειμάρρων, έργα αντιστήριξης πρανών).

Στόχος της Υποδράσης:

Βελτίωση της ποιότητας των βασικών υποδομών μικρής κλίμακας που προσφέρονται σε τοπικό επίπεδο συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που αποσκοπούν στην εξοικονόμηση ενέργειας στα χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Επέκταση ή εκσυγχρονισμός δικτύων ύδρευσης - αποχέτευσης (π.χ. αντλιοστάσια, συστήματα χλωρίωσης, αποχετεύσεις όμβριων), σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων (π.χ. ανακύκλωση, κομποστοποίηση κ.λπ.) βιολογικοί καθαρισμοί, εσωτερική οδοποιία, ενεργειακή αναβάθμιση χρησιμοποιούμενων κτιρίων, διευθετήσεις χειμάρρων, έργα αντιστήριξης κ.λπ..

Ποσοστό επιχορήγησης της Υποδράσης :

Το ποσοστό επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

- A. Για επενδύσεις χωρίς κέρδη 100%
- B. Για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσοστό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και τους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάσει εύλογων προβλέψεων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **έγγραφο 10** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000,00 €** εκτός των έργων που αφορούν διαχείριση στερεών / υγρών αποβλήτων, καθώς και έργων ύδρευσης στα οποία ο συνολικός προϋπολογισμός μπορεί να ανέλθει μέχρι **2.000.000,00 €**.

- ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΠΕ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΟΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
- ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Υποδράση 19.2.4.2

Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (ενδεικτικά: παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία)

Η υποδράση αφορά σε δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση βασικών υπηρεσιών, με σκοπό την εξυπηρέτηση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού. Στην παρούσα υποδράση δύναται να ενταχθούν πράξεις όπως παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κέντρα απασχόλησης και φροντίδας νέων, ηλικιωμένων ή ΑμεΑ, αθλητικοί χώροι..

Στόχος της Υποδράσης:

Η υποδράση συμπεριλαμβάνει έργα δημοσίου χαρακτήρα και επενδύσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (π.χ. υγείας, αθλητισμού, κ.λπ.) που προσφέρονται σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών υπηρεσιών. Απώτερος στόχος είναι η προστασία της κοινωνικής συνοχής, η βελτίωση της ποιότητας ζωής ειδικά σε απομακρυσμένες και μειονεκτούσες περιοχές εντός της περιοχής του προγράμματος, η διεύρυνση των υπηρεσιών που παρέχονται στον τοπικό πληθυσμό με στόχο την άσκηση δραστηριοτήτων αναψυχής, δημιουργικών δραστηριοτήτων κ.λπ..

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Ίδρυση, επέκταση και αναβάθμιση χώρων και εγκαταστάσεων που φιλοξενούν κοινωνικές δομές και υπηρεσίες όπως παιδικοί σταθμοί, γηροκομεία, κέντρα φροντίδας ηλικιωμένων, νέων, ΑΜΕΑ κ.λπ. αγροτικά ιατρεία, αθλητικές εγκαταστάσεις, χώροι εξυπηρέτησης του τοπικού πληθυσμού κ.λπ..

Ποσοστό επιχορήγησης της Υποδράσης :

Το ποσοστό επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

- A. Για επενδύσεις χωρίς κέρδη 100%
- B. Για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσοστό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και τους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014 το μέγιστο ποσό ενίσχυσης δύναται να καθοριστεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς τη διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **έγγραφο 10** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000,00 €**.

- ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΠΕ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
- ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- ΔΑΠΑΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ
- ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Υποδράση 19.2.4.3

Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης χώρων εντός οικισμών, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: σημάσεις, δημόσιοι κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές)

Η υποδράση αφορά σε έργα μικρής κλίμακας που συμβάλουν / στοχεύουν στη βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.

Στόχος της Υποδράσης:

Η βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής μέσα από τη δημιουργία υποδομών για την εξυπηρέτηση των κατοίκων αλλά και των επισκεπτών, και την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας με παρεμβάσεις τουριστικής υποδομής μικρής κλίμακας και τη διάσωση και ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Έργα για τη δημιουργία, αναβάθμιση ή επέκταση τουριστικών υποδομών και υποδομών αναψυχής όπως τουριστικά περίπτερα, κέντρα ενημέρωσης, παρατηρητήρια, θέσεις θέας, σήμανση αξιοθέατων και κοινόχρηστων χώρων, μνημείων και σημείων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, δημιουργία ποδηλατικών διαδρομών, αναπλάσεις οικισμών – πλατειών, πλακοστρώσεις, δημόσιος φωτισμός, άλση, πάρκα / πλατείες, μονοπάτια, διαδρομές, καταφύγια, κατασκευή πεζοδρομίων και πεζόδρομων, διαμόρφωση σημείων εισόδου εξόδου οικισμών, μικρά έργα υποδομής και πρασίνου για τη βελτίωση των οικισμών, τοπικά κέντρα τουριστικής πληροφόρησης, η δημιουργία ιστοσελίδων, δημόσιες υποδομές που κρίνονται απαραίτητες για τη βελτίωση της προσβασιμότητας σε επισκέψιμους χώρους. Οι πράξεις που θα ενταχθούν μπορούν να έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα και με ιδιωτικές επενδύσεις κ.λπ.

Σε ότι αφορά τις αναπλάσεις οικισμών πλατειών κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης κ.λπ.).

Στην υποδράση αυτή δεν μπορούν να ενταχθούν πράξεις οι οποίες προβάλλουν μια περιοχή, με στόχο την προσέλκυση τουριστών / επισκεπτών, ή εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ιδιωτικά συμφέροντα. Επομένως οι προτεινόμενες πράξεις θα πρέπει να στοχεύουν αποκλειστικά στην εξυπηρέτηση των επισκεπτών και όχι στην προβολή της περιοχής με στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητά της, παρά μόνο αιτιολογημένα σε τοπικό επίπεδο ή την προβολή προϊόντων που συνδέονται και εξυπηρετούν ιδιωτικά συμφέροντα.

Ποσοστό επιχορήγησης της Υποδράσης :

Το ποσοστό επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

- A. Για επενδύσεις χωρίς κέρδη 100%
- B. Για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσοστό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και τους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάσει εύλογων προβλέψεων.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **έγγραφο 10** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000,00 €**.

- ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΠΕ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
- ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΔΑΠΑΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

Στο πλαίσιο της υποδράσης δεν είναι επιλέξιμη η διοργάνωση και η συμμετοχή σε εκθέσεις, η διοργάνωση, η συμμετοχή με τουριστικούς operators, και η εκτύπωση ενημερωτικού υλικού.

Υποδράση 19.2.4.4

Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων

Η υποδράση αφορά στη διατήρηση της πολιτιστικής παράδοσης ή άλλων στοιχείων της περιοχής εφαρμογής, τα οποία προβάλλονται μέσα από τις τοπικές εκδηλώσεις. Οι πράξεις που δύναται να υλοποιηθούν θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με την προβολή / διατήρηση των τοπικών στοιχείων της περιοχής όπως για παράδειγμα η παράδοση, τα έθιμα, η λαογραφία, η ιστορία, τα τοπικά προϊόντα και επαγγέλματα. Η ενίσχυση αφορά σε πράξεις άυλου χαρακτήρα.

Στόχος της Υποδράσης:

Ο Πολιτισμός σε όλες τις εκφάνσεις του αποτελούσε και αποτελεί μαζί με το Περιβάλλον τους δύο πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η τοπική αναπτυξιακή στρατηγική.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις δίνουν αφενός ευκαιρίες εξωτερίκευσης της τοπικής πολιτιστικής παράδοσης και αφετέρου λειτουργούν ως ερέθισμα για την κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού σε δραστηριότητες που εκφράζουν, εκτός των άλλων, τη θέληση για σύσφιξη των κοινωνικών δεσμών και σχέσεων. Επιπλέον στην περιοχή εφαρμογής του τοπικού προγράμματος υπάρχει ένα σημαντικό πολιτιστικό δυναμικό και σε ορισμένες περιοχές ένα κοινωνικό περιβάλλον γεμάτο από νεανικό δυναμισμό που κινητοποιείται σε δράσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Η παρούσα υπο-δράση αφορά ενέργειες που σχετίζονται με την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και γενικότερα εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Οι εκδηλώσεις αυτές μπορεί να είναι καλλιτεχνικές, πολιτιστικές ή αθλητικές εκδηλώσεις, παραστάσεις, φεστιβάλ και άλλες ανάλογες δράσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση και ανάδειξη του ιδιαίτερου πολιτιστικού προϊόντος της περιοχής.

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Οι πράξεις που δύναται να υλοποιηθούν θα πρέπει να συνδέονται με άμεσο τρόπο με την προβολή / διατήρηση των τοπικών στοιχείων της περιοχής όπως για παράδειγμα η παράδοση, τα έθιμα, η λαογραφία, η ιστορία, τα τοπικά προϊόντα και επαγγέλματα. Η ενίσχυση αφορά σε πράξεις άυλου χαρακτήρα.

Προτεραιότητα θα δοθεί στη διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων συλλογικού χαρακτήρα (συνεργασία πολιτιστικών φορέων για την υλοποίηση εκδηλώσεων) και σε δράσεις οι οποίες έχουν καινοτόμο και πρωτοποριακό χαρακτήρα για την περιοχή.

Ποσοστό επιχορήγησης της Υποδράσης :

Το ποσοστό επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

- A. Για επενδύσεις χωρίς κέρδη 100%
- B. Για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσοστό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και τους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014 το μέγιστο ποσό ενίσχυσης δύναται να καθορισθεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς τη διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΑ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα 5.01** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Φορείς εκτός δημοσίου τομέα όπως Σύλλογοι, Σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ, ΝΠΙΔ και άλλοι φορείς, με την προϋπόθεση ότι στους καταστατικούς τους σκοπούς περιλαμβάνουν ανάλογες δράσεις.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων, οι οποίες θεωρούνται άυλες* παρεμβάσεις, μπορεί να ανέλθει μέχρι **50.000,00 €**.

- Δαπάνες που σχετίζονται με την **οργάνωση εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων** όπως: σχεδιασμός και παραγωγή πληροφοριακού και διαφημιστικού υλικού, διαφημιστικές καταχωρήσεις, μίσθωση χώρων και εξοπλισμού, δαπάνες άμεσα εμπλεκόμενων φορέων - προσώπων σε εκδηλώσεις, διεξαγωγή ημερίδων, εκδηλώσεων ενημέρωσης και προβολής κ.λπ.
- ΔΑΠΑΝΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΦΑΚΕΛΟΥ
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

*Ως **άυλες πράξεις** χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε επενδύσεις (ΚΥΑ 2635/13-9-2017 «Περί πλαισίου λειτουργίας του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων CLLD / LEADER του ΠΑΑ 2014-2020»

Υποδράση 19.2.4.5

Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια).

Μέσω της υποδράσης δύναται να υλοποιηθούν πράξεις που συνδέονται με:

- Την πολιτιστική κληρονομιά, όπως για παράδειγμα μελέτες καταγραφής, ενίσχυση πολιτιστικών συλλόγων μέσω της προμήθειας μουσικών οργάνων, παραδοσιακών φορεσιών,

δημιουργία εκθετηρίων – συλλογών, πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, βιβλιοθηκών, παρεμβάσεις για τη διατήρηση των πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου – μύλοι, γεφύρια.

- Την φυσική κληρονομιά, όπως μικρής κλίμακας τεχνικά έργα καθαρισμού, προστασίας ή αποκατάστασης / αναβάθμισης τοπίων και χώρων.
- Την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, όπως δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης, διοργάνωση συναντήσεων, ημερίδων, σχεδίαση ενημερωτικού υλικού και υλικού προώθησης.

Στόχος της Υποδράσης:

Η υπο-δράση έχει ως βασικό στόχο την προστασία και την ανάδειξη της τοπικής φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και περιλαμβάνει έργα δημοσίου χαρακτήρα και επενδύσεις για την αναβάθμιση του ανθρωπογενούς, του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Μελέτες καταγραφής βιοποικιλότητας, ανάπτυξη εφαρμογών τοπικών γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων, παρεμβάσεις αποκατάστασης βελτίωσης και ανάδειξη της οικολογικής και περιβαλλοντικής αξίας της περιοχής (π.χ. καταφύγια, έργα υποδομής για την άγρια πανίδα & χλωρίδα, πράσινες υποδομές, κέντρα περίθαλψης άγριων ζώων, φυτοτεχνικές εργασίες, αποκατάσταση υποβαθμισμένων τοπίων κ.λπ.).

Επίσης περιλαμβάνει έργα όπως α) αποκατάστασης και ανάδειξης κτισμάτων της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής και αγροτικής κληρονομιάς (γεφύρια, μύλοι, φάμπρικες κ.λπ.), β) πολιτιστικά και συνεδριακά κέντρα, γ) μουσεία δ) ενέργειες ανάδειξης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης για την πολιτιστική, αγροτική και λαογραφική κληρονομιά (π.χ. καταγραφή εθίμων, εκθετήρια, σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή, ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων με την προϋπόθεση ότι αναδεικνύουν την τοπική ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και την περιβαλλοντική διάσταση της περιοχής), έργα υποδομών πολιτισμού όπως ωδεία, βιβλιοθήκες, θέατρα, εκθετήρια, λαογραφικές συλλογές κ.λπ.

Προτεραιότητα στις προτεινόμενες δράσεις θα δοθεί σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης / Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών, Πανεπιστήμια και άλλους τοπικούς δημόσιους φορείς.

Ποσοστό επιχορήγησης της Υποδράσης :

Το ποσοστό επιχορήγησης διαμορφώνεται ως εξής:

- A. Για επενδύσεις χωρίς κέρδη 100%
- B. Για επενδύσεις που παράγουν κέρδη το ποσοστό επιχορήγησης δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και τους κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων βάσει εύλογων προβλέψεων. Εναλλακτικά, στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 53 και 55 του Καν. 651/2014 το μέγιστο ποσό ενίσχυσης δύναται να καθορισθεί στο 80% των επιλέξιμων δαπανών χωρίς τη διεξαγωγή χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Έργα που αφορούν στη σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των μεταφράσεων το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει είτε τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και των προεξοφλημένων εσόδων του έργου είτε το 70% των επιλέξιμων δαπανών.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **έγγραφο 10** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Φορείς εκτός δημοσίου τομέα όπως Σύλλογοι, Σωματεία, ΑΜΚΕ, λοιπές ΜΚΟ, ΝΠΙΔ και άλλοι φορείς, με την προϋπόθεση ότι στους καταστατικούς τους σκοπούς περιλαμβάνουν ανάλογες δράσεις, Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών, Πανεπιστήμια και άλλοι τοπικοί δημόσιοι φορείς.

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000 €**. Για τα έργα τα οποία αφορούν άυλες ενέργειες ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **50.000 €**.

Οι επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδότηση ενδεικτικά αφορούν σε:

- ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
- ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
- ΜΕΛΕΤΕΣ – ΕΡΕΥΝΕΣ
- ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΔΑΠΑΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ
- ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
- ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΠΡΟΒΟΛΗΣ
- ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ & ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ
- ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΛΩΝ
- ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΔΑΠΑΝΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΦΑΚΕΛΟΥ

ΔΡΑΣΗ 19.2.5: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ

Η δράση 19.2.5 περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποδράσεις:

19.2.5.1

Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

Η υποδράση αφορά στην βελτίωση της σύνδεσης των κτηνοτροφικών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων με τις μεταποιητικές μονάδες της περιοχής, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, για την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων καθώς και τη μείωση του κόστους μεταφοράς τους και με τελικό σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση μίας πράξης εντός της υποδράσης είναι η **ύπαρξη και εξυπηρέτηση μεταποιητικών μονάδων (τουλάχιστον μίας) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή εφαρμογής του ΤΠ**, παράλληλα με την εξυπηρέτηση του συνόλου των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

Ποσοστό Επιχορήγησης: 100%

Στόχος της Υποδράσης:

Η υποδράση αφορά τη μελέτη ή / και κατασκευή έργων πρόσβασης (έργα οδοποιίας - αποκατάσταση δρόμων) που συνδέουν **γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μεταποιητικές μονάδες της περιοχής με υποχρεωτική την ασφαλτόστρωση ή την τσιμεντόστρωση**. Η υλοποίηση θα γίνεται με βάση τις ανάγκες που προβλέπονται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχεδιασμό.

Σκοπός είναι η εξασφάλιση της εύκολης και ασφαλούς προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, στις αγροτικές περιοχές, καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου, με την παράλληλη εξασφάλιση της εύκολης και πιο άμεσης προσβασιμότητας σε μεταποιητικές μονάδες της περιοχής εφαρμογής του προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, απώτερος στόχος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων που προέρχονται από τη μεταποίηση της πρωτογενούς παραγωγής.

Ενδεικτικές δράσεις χρηματοδότησης:

Μελέτη ή / και κατασκευή έργων πρόσβασης (έργα οδοποιίας - αποκατάσταση δρόμων) που συνδέουν γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μεταποιητικές μονάδες της περιοχής με υποχρεωτική την ασφαλτόστρωση ή την τσιμεντόστρωση.

Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής της Υποδράσης :

Όλη η περιοχή εφαρμογής του Τ.Π. σύμφωνα με τον Πίνακα: «Περιοχή Παρέμβασης Τ.Π. CLLD/LEADER» της ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ που περιλαμβάνεται στο **έγγραφο 10** της παρούσας πρόσκλησης.

Δυνητικοί Δικαιούχοι Υποδράσης: Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

Επιλέξιμες δαπάνες:

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων παρεμβάσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι **600.000 €**.

Οι επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδότηση ενδεικτικά αφορούν σε:

- ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ
- ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΓΗΣ
- ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΠΟΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ

Επισημάνσεις σε ότι αφορά την επιλεξιμότητα δαπανών

Το ύψος των επιλέξιμων δαπανών για όλες τις κατηγορίες μελετών και λοιπών υποστηρικτικών ενεργειών ορίζεται σε :

- α. Δαπάνη υποβολής φακέλου (κατάθεση Αίτηση Στήριξης) μέχρι 1.000,00 €
- β. Τεχνική στήριξη για την υλοποίηση του έργου (παρακολούθηση της διοίκησης του επενδυτικού σχεδίου) μέχρι 3.000,00 €
- γ. Μελέτη για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και λοιπές μελέτες για την εκτέλεση του έργου ως :
 - Ι. Μελέτες για την έκδοση οικοδομικής αδειας (μελέτη – επίβλεψη) μέχρι ποσοστού 10% επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου που αφορά την κατασκευή, τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτιρίου και τον περιβάλλοντα χώρο.

- II. Παροχή υπηρεσιών για λιπές υποστηρικτικές μελέτες (περιβαλλοντικές, μουσειολογικές κ.λπ.) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 6.000,00 €
- III. Μελέτες ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων και ενεργειακές επιθεωρήσεις για εφαρμογή συστημάτων Α.Π.Ε. μέχρι το πόσο των 1.000,00 €.
- IV. Μελέτες και πιστοποίηση συστημάτων ποιότητας (ISO) σωρευτικά μέχρι του ποσού των 2.500,00 €

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας 1.1 (Πρωτογενής Επιπτώσεις)

ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 6: «Κοινωνική ένταξη, φτώχεια και οικονομική ανάπτυξη στις αγροτικές περιοχές»

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ 6B: «Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη δράση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Δείκτης εκρών	Κωδικός Στοιχείου Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Κωδικός Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Περιγραφή Διάστασης /Δεδομένου Διάστασης	Δράσεις που αφορά	Τρόπος Συμπλήρωσης
O1		Συνολικές δημόσιες δαπάνες			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O20		Αριθμός έργων LEADER στα οποία παρέχεται στήριξη			ΟΛΕΣ	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O4		Αριθμός εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων στις οποίες παρέχεται στήριξη			19.2.5.1	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
O22		Αριθμός (πλήθος) φορέων υλοποίησης έργου			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
			RPT	Τύπος Δικαιούχου	ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ (επιλέγει ένα δεδομένο διάστασης)
			RPT1	ΜΚΟ		
			RPT2	ΟΤΔ		
			RPT3	Δημόσιος Φορέας		
			RPT4	ΜΜΕ		
			RPT5	Άλλο		
O15	6	Πληθυσμός που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.F	5.2	Θέσεις εργασίας - Γυναίκες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO-6B.M	5.3	Θέσεις εργασίας - Άνδρες που δημιουργούνται			ΟΛΕΣ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ
AdO0.ROAD	4.3	Μήκος οδοποιίας (km)			19.2.5.1	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1** Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται **ενδεικτικά σε 1.572.200,00 €** με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται κατά υποδράση ως ακολούθως:

A/A	ΥΠΟΔΡΑΣΗ		ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ (σε €)
1	19.2.4.1	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ενδεικτικά: ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	822.200,00
2	19.2.4.2	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (π.χ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)	280.000,00
3	19.2.4.3	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάνσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.)	120.000,00
4	19.2.4.4	Ενίσχυση Πολιτιστικών εκδηλώσεων	100.000,00
5	19.2.4.5	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου –μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)	150.000,00
6	19.2.5.1	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	100.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ		1.572.200,00

- 3.2** Η ΟΤΔ (με σύμφωνη γνώμη της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά δράση και θεματική κατεύθυνση ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδα του ΠΑΑ www.agrotikianaptixi.gr και της ΟΤΔ www.akomm.gr).

- 3.3** Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης πράξης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να

διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

- 3.4 Στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα των οποίων η δημόσια δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (υπομέτρο 19.2).

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ - ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

- 4.1 Οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τα άρθρα 45, 46 και 60 (όπου έχει εφαρμογή), του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 καθώς και των άρθρων 65-71 και του άρθρου 69§3 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών **αρχίζει από την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης** από τον δικαιούχο στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ). Εξαιρούνται οι δαπάνες για τα γενικά έξοδα οι οποίες είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. (ΕΕ) 1303/2013, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί και πληρωθεί από τον δικαιούχο μετά την 1^η Ιανουαρίου 2014. Δαπάνες που πραγματοποιούνται και εξοφλούνται πριν την τελική ένταξη της πράξης, γίνονται με αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου.

Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης (και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**), όπως ορίζεται στον άρθρο 4 της Υ.Α. 13215/30.11.17.

4.2 Ενδεικτικά, επιλέξιμες δαπάνες αποτελούν οι πιο κάτω κατηγορίες δαπανών:

- α) η κατασκευή ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4)
- β) η αγορά νέων μηχανημάτων και εξοπλισμού μέχρι την αγοραστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4)
- γ) οι γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις δαπάνες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι μελέτες σκοπιμότητας παραμένουν επιλέξιμες δαπάνες ακόμη και όταν, βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν πραγματοποιούνται δαπάνες σύμφωνα με τα στοιχεία α) και β). Η επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων δαπανών αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και πρέπει να αφορά μόνο το προτεινόμενο έργο και όχι τυχόν προγενέστερη μορφή του
- δ) που αφορούν άυλα στοιχεία όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού κλπ.
- ε) οι δαπάνες για την απόκτηση των απαραίτητων για την πράξη εδαφικών εκτάσεων (Δεν αφορά την Υποδράση 19.2.4.4), εφ' όσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:
- (1) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο ειδικευμένο εμπειρογνώμονα ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα που βεβαιώνει ότι η τιμή αγοράς δεν υπερβαίνει την εμπορική αξία της εδαφικής έκτασης και την αντικειμενική

αξία για τις περιπτώσεις όπου εφαρμόζεται το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού.

- (2) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- (3) Η επιλέξιμη, για συνεισφορά από τα Ταμεία, δαπάνη για αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%. Σε εξαιρετικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, το όριο μπορεί να αυξηθεί υπερβαίνοντας τα αντίστοιχα προαναφερθέντα ποσοστά, για πράξεις που αφορούν διατήρηση του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, εφαρμόζονται οι όροι που αναφέρονται στα ανωτέρω σημεία (1), (2) και (3). Ως δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.

- 4.3** Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες η αγορά μεταφορικών μέσων (εκτός ειδικών πλήρως αιτιολογημένων περιπτώσεων, π.χ. δαπάνες που αφορούν στην μετακίνηση ευπαθών ομάδων), οι λειτουργικές δαπάνες των υποδομών, η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού/παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης, ο Φ.Π.Α. εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας (άρθρο 69 του Καν. 1303/2013 και άρθρο 17 της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚ 3521/01-11-2016, τ.Β.) Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού).
- 4.4** Όσον αφορά στις πράξεις οι οποίες υλοποιούνται δυνάμει του **Καν. (ΕΕ) 651/2014 πρέπει να πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου**. Κατά την έννοια αυτή δεν μπορούν να ενισχυθούν επενδύσεις για τις οποίες έχει πραγματοποιηθεί έναρξη εργασιών. Έναρξη εργασιών ορίζεται «το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη εργασιών».(δεν αφορά τη δράση /19.2.5.1).
- 4.5** Για τα έργα δημοσίου χαρακτήρα που υλοποιούνται από **φορείς του δημοσίου, η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης** μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που ο φορέας, δεν διαθέτει την τεχνική επάρκεια να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην εκπόνησή της. Επίσης, αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής δεν πληροί τις προδιαγραφές τεχνικής επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης, ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4412/2016 (Α' 147).
- 4.6** Σε παρεμβάσεις που σχετίζονται με ενέργειες ανάδειξης και προβολής για την αύξηση της ελκυστικότητας της περιοχής, δεν δύναται να διατίθεται προς πώληση το σχετικό προϊόν, στο οποίο πρέπει να αναγράφεται ότι διανέμεται δωρεάν, σε περίπτωση που το ποσοστό στήριξης είναι 100%.
- 4.7** Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό

βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης,
- Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγει η επιχείρηση.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχώρηση ή προσύμφωνο τουλάχιστον για 15 έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του αγροτεμαχίου στο οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις.

Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή/και υλοποίησης μικρών βοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου, τουλάχιστον εννιά (9) έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά θα πρέπει να προσκομίζονται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- 4.8 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών,** δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η **30 Ιουνίου 2023**. Η ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της πράξης θεωρείται η κατάθεση του τελικού αιτήματος πληρωμής του έργου στην ΟΤΔ. Η μη τήρηση των παραπάνω, επιφέρει την ανάκληση ένταξης της πράξης, αυτομάτως, από την ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί δημόσια δαπάνη, αυτή επιστρέφεται εντόκως, με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- 4.9** Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως **δεν είναι επιλέξιμες**, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές
- 4.10** Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2014) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.11** Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η

συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω αναφερόμενη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι αναγκαίο να υποβληθούν στοιχεία που συνάδουν με τα εξής:

(1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),
- (β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσίας,
- (γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και
- (δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπιδότηση, γεγονός που προϋποθέτει ότι χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες και έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

4.12 Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των **600.000** ΕΥΡΩ (βλ. Άρθρο 4 ΚΥΑ2635/20-9-2017/ΦΕΚ 3313/17, ανάλογα με την υποδράση και την πράξη). Για πράξεις που αφορούν άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 50.000 € για έργα δημόσιου χαρακτήρα. **Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε επενδύσεις.**

4.13 Οποιαδήποτε αύξηση του κόστους της πράξης, βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο, εκτός των περιπτώσεων που αυτή ανακύπτει από σχετικές κανονιστικές ρυθμίσεις όπως αύξηση συντελεστών ΦΠΑ, αύξηση των τιμολογίων των δημοσίων έργων, με την επιφύλαξη του ανώτατου συνολικού κόστους ανά δράση.

4.14 Έργα με έσοδα: Εφόσον η πράξη παράγει έσοδα, θα συμπληρώνετε το έντυπο Ε.Ι.1_4 για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων που παράγει η πράξη (αφορά και επενδύσεις κάτω του 1.000.000 ευρώ)

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.15 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

Τα έργα θα πρέπει:

- 4.15.1 να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο,
- 4.15.2 να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων του Τοπικού Προγράμματος,
- 4.15.3 να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader
- 4.15.4 να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής,
- 4.15.5 για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, και σε περιπτώσεις που οι οριστικές μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης, δεν έχουν υποβληθεί με την αίτηση στήριξης, τότε θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από την Απόφαση Ένταξης του έργου, ενώ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης που περιλήφθηκε στην αίτηση στήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.
- 4.15.6 Για τα έργα που αφορούν σε αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση και ανάδειξη οικισμού ή τμήματος αυτού, θα πρέπει να υπάρχει μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης ή ανάδειξης του οικισμού ή τμήματος αυτού, το περιεχόμενο της οποίας εξειδικεύεται στα συνημμένα της πρόσκληση. Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται περιοχές στις οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (όπως ύδρευσης, αποχέτευσης),
- 4.15.7 να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων),
- 4.15.8 να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης και ιδιαίτερα για τις επενδύσεις γίνεται εκτίμηση της αναμενόμενης περιβαλλοντολογικής επίπτωσης με βάση τη συγκεκριμένη, για την επένδυση, νομοθεσία, όταν αυτή μπορεί να θίξει το περιβάλλον
- 4.15.9 να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, της αναπηρίας, της ηλικίας ή του γενετήσιου προσανατολισμού
- 4.15.10 να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο
- 4.15.11 να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.
- 4.15.12 Να εξασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία
- 4.15.13 Η πρόταση να αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο

4.15.14 Η πρόταση να υλοποιείται εντός της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος

4.15.15 Για νομικά πρόσωπα να μην υπάρχει θέμα λύσης εκκαθάρισης ή πτώχευσης

4.15.16 Η πρόταση να είναι σύμφωνη με την περιγραφή, του όρους και τους περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης

4.16 Δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους: **Δεν αφορά τις παρούσες δράσεις**

5 ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΑΑ**.

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΑΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση του ΟΠΕΚΕΠΕ (www.opekepe.gr), στον σύνδεσμο «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ», «ΟΠΣΑΑ 2014 - 2020 (Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης)», Οδηγίες για την πρόσβαση των Δικαιούχων Δημοσίων Έργων στο ΟΠΣΑΑ» ή στο http://www.opekepe.gr/doc/June2010/odhgies_prosbash_dikaiouxwn_opsaa_2_ekdosh.pdf.

Η προθεσμία υποβολής δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 60 ημερών από την δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή, εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «**ΝΑΙ**» στο πεδίο: «**Υποχρέωση επισύναψης**». Τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «**ΟΧΙ**» στο πεδίο: «**Υποχρέωση επισύναψης**».

Το σύνολο των απαραίτητων δικαιολογητικών για κάθε υποδράσης αναφέρονται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου της παρούσας πρόσκλησης.

Επιπλέον, η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και όλα τα δικαιολογητικά/έγγραφα υποβάλλονται στην ΟΤΔ **Αναπτυξιακό Κέντρο Ορεινού Μυλοπόταμου – Μαλεβιζίου Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ**, στη διεύθυνση **Ανώγεια Ρεθύμνου, Κρήτης, ΤΚ 74051**

Η ΟΤΔ έχει την δυνατότητα να ζητήσει, σε πρωτότυπο, ένα δικαιολογητικό για το οποίο αμφιβάλει για την γνησιότητά του, ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή, στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

5.2 Για δράσεις που **δεν** ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση τα εξής στοιχεία:

- Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «**φυσικό μονοπώλιο**», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας

άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων.

- Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα **να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της**, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και να διασφαλίζεται η αποτροπή της εύνοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.

5.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **23/4/2018**

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **31/7/2018**

Ημερομηνία υποβολής, της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης και όλων των συνημμένων δικαιολογητικών/εγγράφων, στην ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ είναι η **7/8/2018 και ώρα 16:00**.

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΑΑ.

5.4 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΑΑ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Αίτηση Στήριξης ΟΠΣΑΑ
2. Αίτηση Στήριξης
3. Απόφαση αρμοδίου οργάνου για την υποβολή της πρότασης
4. Ερωτηματολόγιο ελέγχου κρατικών ενισχύσεων έργων πολιτισμού και σύγχρονου πολιτισμού
5. Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπώλιο»
6. Τεκμηρίωση ότι η υποδομή δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της
7. Πίνακες υπολογισμού καθαρών εσόδων
8. Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου
9. Πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης (ΣΜΠΕ ΠΑΑ 2014-2020)
10. Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης
11. Εγκριτικές αποφάσεις των μελετών
12. Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης
13. Άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης
14. Βεβαίωση δικαιούχου για την ύπαρξη δικτύων κοινής ωφελείας και την υποχρέωση ή μη μετακίνησης ή μεταφοράς τους

15. Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου από την οποία να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά δρόμο/ους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου
16. Αστυνομική Ταυτότητα ή ισοδύναμο έγγραφο Νόμιμου Εκπροσώπου
17. Απόφαση αρμοδίου οργάνου του δικαιούχου για τον ορισμό του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου
18. Βεβαίωση έναρξης εργασιών (μη φυσικού προσώπου) από την ΑΑΔΕ, από την οποία να προκύπτει και το καθεστώς ΦΠΑ
19. Φωτογραφικό υλικό της θέσης που θα υλοποιηθεί η πράξη – αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης

Όλα τα ανωτέρω υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf**.

Στην ΟΤΔ υποβάλλονται ταχυδρομικά (εντός της παραπάνω προθεσμίας):

- i. Η ηλεκτρονική αίτηση Στήριξης (όπως εκτυπώνεται από το ΟΠΣΑΑ).
- ii. Η αίτηση στήριξης σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου
- iii. Όλα τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που περιγράφονται στο σχετικό κεφάλαιο του Οδηγού Διοικητικού Ελέγχου
- iv. CD που θα περιλαμβάνει το παράρτημα της αίτησης στήριξης σε μορφή word και τον αναλυτικό προϋπολογισμό του έργου σε μορφή excel (.xls) (δεν αφορά στα δημόσια έργα)

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΟΠΣΑΑ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει πως η αίτηση στήριξής τους, «υποβλήθηκε επιτυχώς στην ημερομηνία..... και έλαβε τον κωδικό

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

5.5 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να **διορθώνουν την αίτηση στήριξης** και τα συν υποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, **εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία** που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στο ΟΠΣΑΑ.

Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά **αποστέλλονται εκ νέου στην ΟΤΔ για την αντικατάστασή τους.**

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΑΑ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, **εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών(κριτήριο αποκλεισμού)** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, προβλέπονταν στην πρόσκληση, εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης και διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης στήριξης ή/και των δικαιολογητικών που τη συνοδεύουν.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Σε κάθε περίπτωση υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινήσεις, για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική τους υποβολή τους και **ταυτόχρονα ο δικαιούχος ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων**, την ΟΤΔ, εντός της οριζόμενης από την πρόσκληση προθεσμίας. Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινήσεις στοιχείων, για τα οποία **δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής** υποβολής και συμπληρώνουν τον φάκελο της αίτησης στήριξης.

6.2 Αρχικά ελέγχεται από Επιτροπή της ΟΤΔ η εμπρόθεσμη υποβολή, η επιλεξιμότητα του δικαιούχου, η συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη, σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

6.3 Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών, όπου απαιτείται.

6.4 Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

6.5 Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα οι επιτροπές συντάσσουν πίνακα αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται οι παραδεκτές – βαθμολογηθείσες και οι μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, ανά υπο-δράση.

Στον πίνακα κατάταξης περιλαμβάνονται:

- οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη από 30 βαθμούς (ελάχιστο όριο για κάθε υποδράση).
 - το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.
 - οι αιτήσεις οι οποίες, πληρούν μεν τα απαιτούμενα κριτήρια, αλλά δεν κρίνονται καταρχήν παραδεκτές, λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση.
 - οι αιτήσεις που κρίνονται μη παραδεκτές προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους.
- 6.6** Σε περίπτωση ισοβαθμίας επιλέγεται εκείνη η πρόταση η οποία έχει μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο με την μεγαλύτερη βαρύτητα. Εάν και τότε εξακολουθεί να υπάρχει ισοβαθμία εξετάζεται η βαθμολογία στο αμέσως επόμενο κριτήριο με την μεγαλύτερη βαρύτητα κ.ο.κ.
- 6.7** Ακολούθως η ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης πραγματοποιεί δειγματοληπτικό έλεγχο και η ΟΤΔ, δημοσιοποιεί τον τελικό πίνακα αποτελεσμάτων. Ο τελικός πίνακας αποτελεσμάτων συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο 1 της παραγράφου 6.2, εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με την παράγραφο 6.8.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου (θετικό ή αρνητικό). Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αρνητικό, το αυτοματοποιημένο email παραπέμπει τους δυνητικούς υποψηφίους στο σύνδεσμο του ΟΠΣΑΑ ώστε να ενημερωθούν για τους λόγους απόρριψης καθώς και για το δικαίωμα, την προθεσμία και τόπο υποβολής της προσφυγής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι έχουν **δικαίωμα ενδικοφανούς προσφυγής** κατά του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων, η οποία υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ και αποστέλλει το αποδεικτικό κατάθεσης στην ΟΤΔ. **Η προσφυγή υποβάλλεται εντός 15 ημερών** από την κοινοποίηση στον δικαιούχο, του τελικού Πίνακα Αποτελεσμάτων και εξετάζεται από επιτροπή προσφυγών της ΟΤΔ.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών από την επιτροπή προσφυγών, συντάσσεται ο τελικός πίνακας κατάταξης της αρχικής αξιολόγησης και εγκρίνεται, με απόφαση της ΕΔΠ, με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις στήριξης.

Η ΟΤΔ ενημερώνει ατομικά όλους τους αιτούντες για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των προσφυγών, με απόδειξη παραλαβής.

- 6.8** Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Η **έκδοση απόφασης ένταξης** της πράξης (συνημμένο υπόδειγμα) πραγματοποιείται στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης και δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις. Η εν λόγω απόφαση εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Κρήτης.

Η Απόφαση αναρτάται από την ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, και κοινοποιείται στην ΟΤΔ ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ.

Η ΟΤΔ αποστέλλει στους δικαιούχους την Απόφαση Ένταξης, η οποία **ενέχει ισχύ σύμβασης**, ταχυδρομικά, με απόδειξη παραλαβής και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στις διευθύνσεις που έχουν δηλωθεί κατά την αίτηση στήριξης.

Είναι δυνατό για μια πράξη να αρθεί η ένταξή της από το ΠΑΑ 2014-2020 λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής Απόφασης Ένταξης Πράξης.

Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να αποσύρουν, ανά πάσα, στιγμή την αίτηση στήριξης που έχουν υποβάλει, χωρίς να παραβιάζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των δικαιούχων.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, τη συμπλήρωση των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνος/οι είναι: κα. Βρέντζου Εύη και κος Σαρχιανάκης Νίκος, τηλέφωνο +302834031606, +302834031606, e-mail: leader@akomm.gr

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΠΑΑ 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ <http://www.leader-clld.akomm.gr/>. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΟΤΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΠΑΑ 2014-2020 και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

7.3 Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 και η ΟΤΔ **ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ** μεριμνούν για την ευρεία δημοσιοποίηση, μέσω του τύπου και ηλεκτρονικά, της πρόσκλησης, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης.

Επιπλέον, η πρόσκληση δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ (www.agrotikianaptixi.gr) και της ΟΤΔ (www.akomm.gr) και κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησής της.

Για τις περιπτώσεις δικαιούχων που έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα υλοποίησης των προκηρυσσόμενων μέτρων/υπομέτρων/δράσεων, η πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της ΟΤΔ.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των

ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα της ΟΤΔ, είτε μέσω του διαδικτύου.

Η περίληψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει κατ' ελάχιστον να δημοσιευθεί μία φορά σε μία εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας στην περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι εκτός από τη δημοσιοποιημένη πρόσκληση θα μπορούν να ενημερωθούν και από α) ανοικτές τοπικές συναντήσεις – ενημερωτικές εκδηλώσεις το πρόγραμμα των οποίων θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ και θα δημοσιοποιηθεί μέσω του τοπικού τύπου β) από τα γραφεία της ΟΤΔ από κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες γ) μέσω διευκρινιστικών e-mail τα οποία θα αποστέλλονται στο leader@akomm.gr και θα απαντώνται από τα αρμόδια στελέχη της εταιρείας.

**Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ
του Τοπικού Προγράμματος CLLD/LEADER**

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Ο.Τ.Δ. ΑΚΟΜΜ-ΨΗΛΟΡΕΙΤΗΣ ΑΑΕ ΟΤΑ <http://www.leader-clld.akomm.gr/> και στην ηλεκτρονική διεύθυνση του ΠΑΑ 2014-2020 www.agrotikianaptixi.gr.

- 1 ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
- 2 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
- 3 ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
- 4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ
- 5 ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
- 6 ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
- 7 ΠΙΝΑΚΑΣ Δ1
- 8 ΠΙΝΑΚΑΣ Δ2
- 9 ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΣΜΠΕ
- 10 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
- 11 ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2 (ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ)
- 12 ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ
- 13 ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΦΑΚΕΛΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
- 14 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ
- 15 ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΑΜΕΑ
- 16 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ
- 17 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ
- 18 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΣΥΜΠΛ.ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
- 19 ΕΥΚΕ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ 19.2
- 20 ΕΡΓΑ ΕΠΕΞ. ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ_ ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΥΚΕ
- 21 ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΕ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΣΙΜΟΥ ΥΔΑΤΟΣ
- 22 ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΝ 651-2014
- 23 ΣΧΕΔΙΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ ΜΕ ΙΔΙΑ ΜΕΣΑ
- 24 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΕ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
- 25 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΕ ΕΡΓΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
- 26 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ
- 27 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΠΑΑ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης (ΥΑ 13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017)).

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης και τις υποχρεώσεις, όπως αυτές απορρέουν από το άρθρο 20 της ΥΑ13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017).
- (ii) Να τηρούν το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτό αποτυπώνεται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Σε περιπτώσεις δημοσίων έργων που οι οριστικές μελέτες και τα τεύχη δημοπράτησης, δεν έχουν υποβληθεί με την αίτηση στήριξης, τότε θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός εξαμήνου από την Απόφαση Ένταξης του έργου, ενώ δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης που περιλήφθηκε στην αίτηση στήριξης. Σε αντίθετη περίπτωση ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να υποβάλλουν τουλάχιστον ένα αίτημα πληρωμής, εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης της πράξης, ύψους τουλάχιστον 10%, της Δημόσιας Δαπάνης της πράξης. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Οι δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης. Σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30-06-2023.

Σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο δικαιούχος μπορεί να ζητήσει παράταση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος της πράξης, η οποία εγκρίνεται από τις ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης και δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30-06-2023 και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την αρχική καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μιας πράξης μπορεί να παραταθεί για έξι (6) ακόμα μήνες, μετά από έγκριση της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020, σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από με αιτιολογημένη αίτηση του δικαιούχου προς αυτή. Σε κάθε περίπτωση οι παραπάνω παρατάσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν την 30-06-2023.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των έργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης ή τροποποίηση της απόφασης ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν (όταν η απόφαση ένταξης αφορά πολλές πράξεις).

(iii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, **με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας** και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.

(iv) Να λαμβάνουν **έγκριση από την ΕΥΔ (ΕΠ)** της Περιφέρειας Κρήτης για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων και τροποποίησης της νομικής δέσμευσης σε έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις.

Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.

(v) **Να ενημερώνουν έγκαιρα την ΟΤΔ σχετικά με την εξέλιξη της πράξης**, για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου/υπομέτρου/δράσης ή/και τις απαιτήσεις της/ου ΟΤΔ.

(vi) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την **ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ** με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και των δεικτών.

(vii) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.

(viii) Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΠΑΑ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

(ix) **Για έργα κατασκευής δικτύων ύδρευσης / αποχέτευσης & επεξεργασίας λυμάτων** οι δικαιούχοι των πράξεων που θα ενταχθούν πρέπει να τηρούν ξεχωριστούς λογαριασμούς και να προβαίνουν σε κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων, ώστε να διασφαλιστεί ότι «η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

(i) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην ΟΤΔ μέσω των αιτήσεων πληρωμής.

(ii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην ΟΤΔ, μετά την ολοκλήρωση της πράξης:

α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flatrate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΠΑΑ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

- (iii) Σε περίπτωση που **απαιτείται ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου**, σε ότι αφορά τη πράξη, αυτή μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης, ΟΠΕΚΕΠΕ, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιες επισκέψεις από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους με την υλοποίηση της πράξης φορείς και επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.
- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

Για όλες τις πράξεις που υλοποιούνται στα πλαίσια της παρούσας πρόσκλησης, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή να μην επέλθει:

- ✓ παύση ή μετεγκατάσταση της δραστηριότητας εκτός της περιοχής του τοπικού προγράμματος
- ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των έργων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους. Ως ενδεικτική περίπτωση ουσιαστικής μεταβολής αναφέρεται και η διαπίστωση περί πλημμελούς συντήρησης των έργων από τους δικαιούχους, με αποτέλεσμα αυτά να μην είναι πλέον λειτουργικά.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται κάθε έτος και στα πλαίσια της διάρκειας των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά ή εγγράφως στην ΟΤΔ, αποδεικτικά τήρησης των μακροχρονίων υποχρεώσεών τους, έως τις 31-12-2023 και στο μετέπειτα χρονικό διάστημα των μακροχρονίων υποχρεώσεων τους στην ΕΥΔ (ΕΠ) της Περιφέρειας Κρήτης.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων ελέγχεται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης/δημοσιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 25 της ΥΑ13215/30-11-2017 (ΦΕΚ 4285/Β'/8-12-2017), όπως ισχύει και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΠΑΑ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της ΟΤΔ.

6. ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ' ολοκλήρου.

Επιπλέον, ο δικαιούχος που δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, αποκλείεται από το υπομέτρο 19.2 για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. (ΕΕ) 640/2014.